

Engie на газовому ринку України

Входження французької компанії *Engie* на внутрішній ринок України має і позитивні риси, і несе певні ризики (табл. 1). На цей час важко однозначно висловитися на підтримку прибічників *Engie* або опонентів, яких чимало.

Довідково.

28.10.16 підписано рамкову угоду між ПАТ «Укртрансгаз», французькою компанією *Engie* та її дочірньою компанією ТОВ *ENGIE Energy Management Ukraine*, яка дозволяє *Engie*, починаючи з цього зимового сезону, замовляти потужності транспортування та зберігання природного газу, з можливістю прямих продажів українським трейдерам та споживачам. *Engie* в 2015 году стала найбільшим постачальником газу Україні, поставив «Нафтогазу» 3,5 млрд. куб. м.

Engie є одним з головних партнерів «Газпрому» в Європі. У 2016 р. отримала суттєві знижки. За даними ПАТ «Газпром», РФ поставила Франції у 2015 р. 9,7 млрд куб. м (+36,8% відносно 2014 р.). Наразі є чинними 6 основних довгострокових контрактів між «Газпром експорт» і *Engie*. Перші два були підписані 03.09.1975 р. і передбачали поставку газу на кордоні Словаччини і Австрії. 28.10.1983 р. було укладено третій контракт з поставкою на кордоні Чехословаччини і ФРН. 19.12.2006 р. було підписано найбільший пакет комерційних домовленостей, який включає продовження контрактів до 2031 р. та **перенесення пунктів здачі на кордон Франції**, переуступку ТОВ «Газпром експорт» частини обсягів природного газу та відповідних транспортних потужностей для **роботи на ринку кінцевого споживача у Франції**, а також продаж нових обсягів через Північний Потік. Поставки для *Engie* по газопроводу Північний Потік» почалися 01.01.2014 р. і в даний час складають 2,5 млрд. куб. м в рік.

Таблиця 1 – Плюси та мінуси входження *Engie* на внутрішній ринок України

Позитивні аспекти	Ризики
<p>1. Сприятиме інтеграції України в європейський енергетичний простір, втіленню європейських стандартів у газовій галузі.</p> <p>2. Збільшить конкуренцію з діючими на ринку українськими компаніями, що сприятиме інтересам споживачів, розвитку газового ринку та підвищенню інвестиційної привабливості галузі.</p> <p>3. Якщо <i>Engie</i> реалізуватиме газ не на рівні цін ринку, існують важелі Антимонопольного комітету України, а Мінекономрозвитку України має право вдаватися до антидемпінгових та інших захисних заходів, як це перебачено чинним законодавством України та міжнародною практикою.</p> <p>4. Неясно, яку цінову політику обере <i>Engie</i> в Україні. Втім, врят чи <i>Engie</i> буде демпінгувати. Компанія знаходиться у несприятливому фінансовому стані. Доход <i>Engie</i> за 9 місяців 2016 р. впав на 5,4% на 7,7 млрд. євро, зацікавлена «в кожній копійці». З метою фінансової консолідації, компанія у 2016-2018 рр. здійснює програму продажу активів.</p>	<p>1. <i>Engie</i> буде у привілейованому конкурентному положенні, має і матиме безпосередній доступ до дешевого російського газу, який зможе постачати в Україну. Вряд чи будь-хто з українських газотрейдерів імпортерів може мати подібний рівень газових цін.</p> <p>2. Не виключений прецедент «Газпром Україна» та його аналогів, сценарій монополізації внутрішнього ринку України на зразок тих, які РФ проробляла через згадані механізми.</p> <p>3. Вихід <i>Engie</i> на ринок України, очевидно, узгоджено з ПАТ «Газпром». За неперевереними (але дуже вірогідними) даними, згідно з цільовими угодами з ЄБРР і МБРР на закупівлю газу на зимовий опалювальний сезон, газ може бути придбаний тільки у європейських постачальників, з прямим перерахуванням їм коштів оплати. ПАТ «Газпром», не маючи можливості постачати газ в Україну безпосередньо, погодився на європейську «прокладку».</p> <p>У цій ситуації ПАТ «Газпром» має надійний інструмент отримання коштів за газ. За газ йому будуть платити французи: дещо менше прибутку, але й менше організаційних напругів.</p> <p>4. Входження на ринок України <i>Engie</i> відіб'ється на інтересах сусідніх з Україною країн ЄС, оскільки є занадто легким та дешевим. На відміну від словаків або поляків, які вклали/планують вкласти кошти в розвиток інфраструктури газового співробітництва з Україною, французи взагалі нічого не інвестують, суттєвих коштів не витрачають.</p> <p>5. Зберігання в ПСГ України виглядає, скоріше, фактором для виправдання дешевого впуску <i>Engie</i> на внутрішній ринок України. Жодних твердих гарантій з використання українських ПСГ <i>Engie</i> не зафіксувала. ПСГ можуть використовуватися <i>Engie</i>, скоріше, у випадку якщо раптом умови прямого постачання будуть скасовані та/або кон'юнктура буде сприятливою для реалізації взимку придбаного влітку дешевого російського газу, з прибутком у вигляді різниці зимових та літніх цін (мінус вартість зберігання).</p>